

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ
АДВОКАТІВ УКРАЇНИ

ЗВІТ

Комітету НААУ з питань
кримінального права та процесу

за 2023 рік

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КОМІТЕТ

Комітет з питань кримінального права та процесу є постійно діючим колегіальним дорадчим органом, утвореним при Національній асоціації адвокатів України відповідно до розпорядження Голови Національної асоціації адвокатів України, Ради адвокатів України від 28 серпня 2019 року 2019 року №107.

Метою створення Комітету є надання практичної правової допомоги адвокатам під час здійснення ними захисту у кримінальному провадженні та представництві інтересів потерпілого.

Завдання Комітету:

- своєчасне інформування адвокатів про нові тенденції у роботі судових і правоохоронних органів;
- своєчасне інформування адвокатів про законодавчі ініціативи у кримінальному праві та процесі;
- своєчасне інформування адвокатів про нормотворчість правоохоронних органів;
- створення дискусійного майданчика для обговорення практичних аспектів діяльності адвоката у захисті клієнтів у кримінальному провадженні та представництві інтересів потерпілих;
- збір та аналіз нагальних проблем адвокатів, що виникають у їхній діяльності під час захисту у кримінальному провадженні та представництві інтересів потерпілих;
- ініціювання перед компетентними органами вирішення питань, що ускладнюють або унеможливають здійснення адвокатами належного захисту у кримінальному провадженні або представництві інтересів потерпілих;
- ініціювання перед компетентними органами питань, направлених на удосконалення роботи адвоката під час захисту у кримінальному провадженні або представництві інтересів потерпілих;
- формування узагальнень практичної діяльності правоохоронних, судових органів та окремих адвокатів за напрямками кримінального права та процесу;
- розроблення законодавчих і нормативно-правових актів з питань кримінального права та процесу;
- розроблення методичних рекомендацій і практичних порад адвокатам під час здійснення ними захисту у кримінальному провадженні або представництві інтересів потерпілих;
- надання допомоги ВША НААУ у визначенні тематичних напрямів підвищення кваліфікації адвокатів у галузі кримінального права та процесу;
- надання допомоги НААУ в організації та проведенні круглих столів і форумів з тематики кримінального права та процесу;
- участь у круглих столах та форумах, що проводяться судовими та правоохоронними органами, а також іншими організаціями на теми кримінального права та процесу.

2. СКЛАД КОМІТЕТУ

Голова Комітету

Моїсєєва Анжеліка Анатоліївна

Заступники голови Комітету

Бауман Юрій Тіберійович

Горох Олексій Петрович

Члени Ради Комітету:

Гловюк Ірина Василівна

Гончаров Михайло Сергійович

Дзіковський Максим Романович

Дьомін Денис Сергійович

Карелов Костянтин Юрійович

Коваль Богдан Вікторович

Кравченко Антон Валерійович

Кудрявцев Олександр Владиславович

Легких Кирило Вікторович

Мацко Володимир Володимирович

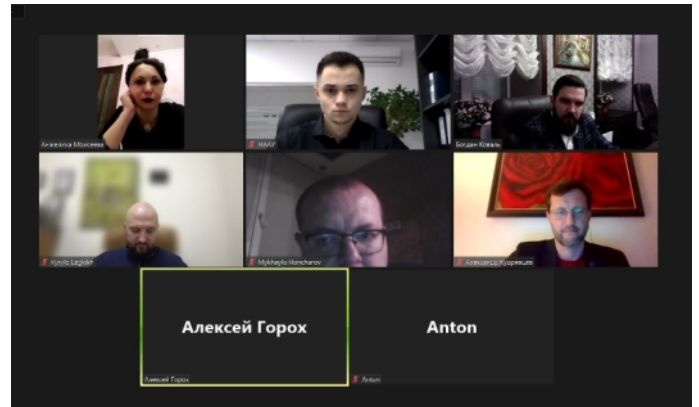
Мірошник Олександр Миколайович

Нерсесян Армен Сабірович

3. ПРОВЕДЕНІ ЗАСІДАННЯ КОМІТЕТУ ПРОТЯГОМ 2023 РОКУ

6 лютого відбулося перше засідання Комітету у цьому році в режимі онлайн із застосуванням системи відеозв'язку "ZOOM". Головою Комітету Анжелікою Моїсєвою було винесено на порядок денний обговорення плану дій протягом року.

У результаті із запропонованих ідей затверджено сформувані плани та провести два круглі столи. Окрім цього, заступник голови Комітету Олексій Горох запропонував колегам теми для участі в курсі з підвищення кваліфікації адвокатів, які були із задоволенням підтримані.

4. ЗАХОДИ (КРУГЛІ СТОЛИ, КОНФЕРЕНЦІЇ, ФОРУМИ ТОЩО), УЧАСТЬ У ЯКИХ ВЗЯЛИ ЧЛЕНИ КОМІТЕТУ

5 квітня у НААУ за ініціативою комітетів з питань сімейного права та з питань кримінального права та процесу спільно з Центром «Адвокат дитини» і Центром з сімейного права ВША НААУ відбувся круглий стіл «Сімейні спори: коли сімейні правовідносини та конфлікти щодо участі у вихованні дітей призводять до початку кримінальних проваджень».

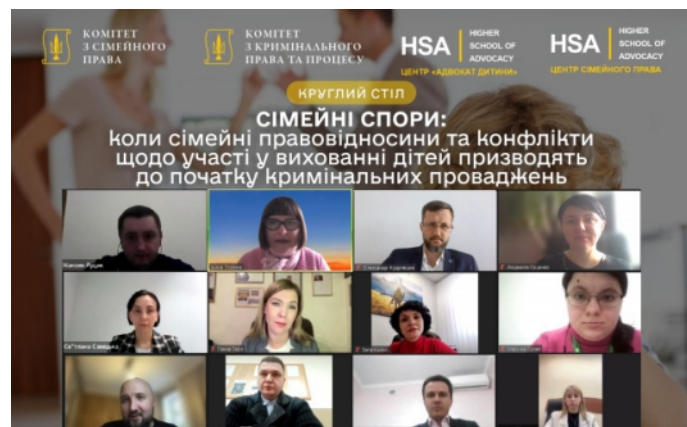
На заході учасники обговорили, де та межа, які ефективні дії можуть вчинятися, щоб допомогти парі завершити свої відносини в правовому полі. Або захистити порушене право, що впливає із сімейних прав, зокрема брати участь у вихованні дітей, отримувати гарантоване дитині законом матеріальне утримання. Оскільки ключове - це діяти в найкращих інтересах дитини.

До участі у заході долучилися представники Національної поліції України - Ярослав Шанько, Олеся Даценко, Олена Янкіна, Мирослава Сіренко, Ігор Сперанський, а також представники Офісу Генерального прокурора - Максим Луцик та Ірина Шурхно.

Спікерами заходу виступили адвокати, члени комітетів НААУ, центрів ВША НААУ - Анатолій Волков, Олег Простибоженко, Світлана Савицька, Кирило Легких, Ірина Гловюк, Олександр Кудрявцев, Людмила Гриценко, Ганна Круглякова, Марина Сухая.

Деталі обговорення на сайті НААУ:

<https://bit.ly/3L9QfNu>.

25 липня у НААУ відбувся круглий стіл на тему «Застосування заходів безпеки до підозрюваних як метод впливу на них». Організаторами заходу виступили низка комітетів НААУ: з питань захисту прав людини, з питань захисту прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності, з питань безоплатної правової допомоги та з питань кримінального права та процесу.

Під час круглого столу спікери обговорили проблематику використання заходів безпеки як можливості тиску органів досудового розслідування на підозрюваних осіб та причини низького рівня ефективності оскарження заходів безпеки в порядку ст. 303 КПК України.

Окрім цього, до участі у заході долучилися два представники Департаменту стратегічних розслідувань Національної поліції України; Фомін Сергій Борисович - суддя Третьої судової палати Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду; Морачов Олександр Володимирович - директор Юридичного департаменту Міністерства охорони здоров'я; Літковець Андрій Олексійович - прокурор Офісу Генерального прокурора; Журавська Любов - заступник директора Департаменту - начальник відділу прав у кримінальному процесі Департаменту моніторингу додержання права на справедливий суд та процесуальних прав Секретаріату Уповноваженого ВРУ з прав людини.

Деталі обговорення на сайті НААУ:

<http://surl.li/pahqp>.

14 листопада відбулося засідання робочої групи з питань внесення змін до КК України та КПК України з метою посилення ефективності та незалежності Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, що створена при Комітеті ВРУ з питань правоохоронної діяльності. Голова Комітету Анжеліка Моїсєєва взяла участь у цьому заході та донесла парламентарям позицію НААУ.

5. РОБОТА ЧЛЕНІВ КОМІТЕТУ У СФЕРІ ЗАКОНОТВОРЧОСТІ

У червні Комітет проаналізував проект Закону України №9211 від 17.04.2023 «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо уточнення окремих положень з метою забезпечення захисту прав учасників кримінального провадження» та підготував відповідні зауваження і пропозиції.

У цілому в НААУ позитивно оцінили проект. Адже запропоновані зміни дають змогу більш ефективно захищати права власників майна у кримінальному провадженні, у першу чергу бізнесу. Крім цього, документ встановлює додаткові гарантії прав адвоката під час проведення обшуку, що частково нейтралізує «обвинувальний ухил» стадії досудового розслідування. Тож такі зміни, за висновком Комітету, заслуговують на підтримку.

Водночас окремі положення законопроекту потребують уточнення. Так, право фіксувати проведення обшуку за допомогою відеозапису має бути надане не лише стороні захисту та її представникам, але й адвокатам усіх осіб, присутніх на слідчій дії (наприклад, найманих працівників під час обшуку на підприємстві).

Також рекомендується визначити набуття власником майна статусу третьої особи у кримінальному провадженні моментом вилучення майна під час обшуку чи огляду. Зі свого боку припинення такого правового статусу третьої особи не повинно позбавляти її права на оскарження щодо обставин зберігання вилученого майна та/або відшкодування завданої таким зберіганням шкоди.

Посилання на публікацію: <http://surl.li/ifaxu>.

У Верховній Раді України зареєстровано проект Закону України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України, Кримінального кодексу України та деяких інших законів України щодо посилення незалежності Спеціалізованої антикорупційної прокуратури» (реєстр. №8402 від 31.01.2023).

Відповідний правовий аналіз було здійснено Комітетом з питань кримінального права та процесу Національної асоціації адвокатів України.

Пропонується внести такі зміни до кримінального законодавства: вивести САП зі структури Офісу Генерального прокурора та реорганізувати її в окремий орган прокуратури у загальній системі органів прокуратури, зі статусом окремої юридичної особи; передбачити, що керівник САП перебуває у виключно адміністративному підпорядкуванні безпосередньо Генерального прокурора у встановлених законом межах; надати керівнику САП повноваження щодо визначення структури та штату САП.

НААУ не підтримує цю законотворчу ініціативу та вважає її такою, що підлягає доопрацюванню. Оскільки фактично ця законотворча ініціатива створює процесуальне двовладдя на вищих інституційних рівнях прокуратури – між Генеральним прокурором і керівником САП.

Крім того, проектом Закону пропонується обчислювати строки досудового розслідування з моменту вручення повідомлення про підозру. Зі свого боку це негативно відобразиться на правах учасників кримінального провадження.

З детальними зауваженнями та пропозиціями можна ознайомитися за [посиланням](#).

5. РОБОТА ЧЛЕНІВ КОМІТЕТУ У СФЕРІ ЗАКОНОТВОРЧОСТІ

Скасування строків досудового розслідування у кримінальних провадженнях щодо злочинів проти миру та безпеки людства призведе до дисбалансу закріплених засад та узаконить бездіяльність органу досудового розслідування.

Такого висновку дійшли у Комітеті Національної асоціації адвокатів України з питань кримінального права та процесу за підсумками аналізу законопроекту №9314-3 «Про внесення змін до деяких статей Кримінального процесуального кодексу України щодо особливостей обчислення строків досудового розслідування в умовах воєнного стану».

Проектом пропонується припинити обчислення перебігу строків досудового розслідування у кримінальних провадженнях щодо злочинів, передбачених ст. 437 (планування, підготовка, розв'язування та ведення агресивної війни), ст. 438 (порушення законів та звичаїв війни), ст. 439 (застосування зброї масового знищення) та ст. 442 (геноцид) Кримінального кодексу. Ідеться про випадки, коли відомості про ці злочини були внесені до ЄРДР, але жодній особі не було повідомлено про підозру як у період дії воєнного стану, так і після його закінчення.

Автор законодавчої ініціативи переконаний, що притягнення до кримінальної відповідальності за воєнні злочини і злочини проти людяності під час війни представляє велику складність і з юридичного, і з практичного погляду.

Водночас наголошують у НААУ, відступлення від загальних принципів кримінального процесуального законодавства за окремими видами злочинів призведе до дисбалансу закріплених засад та узаконить бездіяльність органу досудового розслідування під час розслідування таких злочинів. Тож цей законопроект не відповідає принципам, закріпленим кримінальним процесуальним законодавством, а його ухвалення матиме наслідком порушення принципу правової визначеності, фундаментальних конвенційних гарантій, прав і свобод людини.

Ці застереження скеровані до Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності, який визначено профільним у супроводженні проекту Закону №9314-3.

З повним текстом зауважень і пропозицій можна ознайомитися за [посиланням](#).

Кримінальний кодекс України вже передбачає відповідальність за видання явно кримінально протиправного наказу або розпорядження командиром чи начальником військового формування. Це перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень. Але конкретизувати певний вид перевищення можна у спеціальній нормі.

5. РОБОТА ЧЛЕНІВ КОМІТЕТУ У СФЕРІ ЗАКОНОТВОРЧОСТІ

На це звернули увагу у Комітеті НААУ з питань кримінального права та процесу, де проаналізували проект Закону [№9391](#) від 16.06.2023 «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо встановлення відповідальності за видання явно кримінально протиправного наказу або розпорядження».

Автор законодавчої ініціативи виходив з того, що службова особа, яка віддала явно злочинний наказ (розпорядження), підлягає кримінальній відповідальності за зловживання владою або службовим становищем відповідно до статті 364 Кримінального кодексу України). Проте ця стаття не охоплює видання кримінально протиправного наказу чи розпорядження командиром/начальником військового формування. Тому пропонується запровадити відповідний склад злочину у новій статті 403-1.

Водночас, вважають у НААУ, це діяння вже охоплюється статтею 426-1 (перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень) Кримінального кодексу України. І прийняття Закону у редакції, запропонованій проектом, штучно розширить криміналізацію діянь. Якщо ж існує потреба у конкретизації певного виду перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень, то положення, запропоновані проектом, доцільно закріпити у новій статті КК за порядковим номером 426-2.

Ці та інші [зауваження і пропозиції](#) було направлено Комітету ВР з питань правоохоронної діяльності для врахування під час доопрацювання законопроекту.

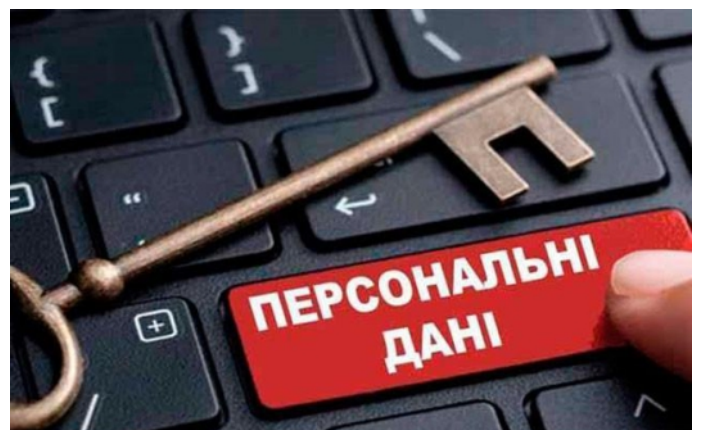
Скасування перехідних положень КПК щодо надання під час надзвичайного або воєнного стану тимчасового доступу до окремих речей і документів на підставі постанови прокурора повністю відповідатиме принципам кримінального судочинства.

У Національній асоціації адвокатів України підтримали пропозиції, викладені у проекті Закону [№9396](#) від 16.06.2023, про внесення відповідних змін до Кримінального процесуального кодексу України.

Нагадаємо, Законом від 15 березня 2022 року №2137-ІХ Перехідні положення КПК були доповнені пунктом 20-7, який передбачає, що під час дії надзвичайного або воєнного стану на території України тимчасовий доступ до деяких речей і документів здійснюється на підставі постанови прокурора, погодженої з керівником прокуратури.

Ішлося про спрощений (без ухвали слідчого судді) порядок доступу до:

- відомостей, які можуть становити лікарську таємницю;
  - відомостей, які можуть становити банківську таємницю;
  - інформації, яка перебуває в операторів і провайдерів телекомунікацій, про зв'язок, абонента, надання телекомунікаційних послуг, у тому числі отримання послуг, їх тривалості, змісту, маршрутів передавання тощо;
- персональних даних особи, що перебувають у її особистому володінні або в базі персональних даних, яка зберігається у володільця персональних даних.

5. РОБОТА ЧЛЕНІВ КОМІТЕТУ У СФЕРІ ЗАКОНОТВОРЧОСТІ

Автор законодавчої ініціативи звертає увагу на те, що питанням особливого режиму досудового розслідування, судового розгляду в умовах воєнного стану присвячено окремий розділ IX-1 КПК. При цьому до відповідної статті 615 цього розділу вносилися зміни на підставі законодавчих актів, прийнятих пізніше, ніж Закон №2137-IX. Тож очевидно, що до відповідних правовідносин мають застосовуватися норми саме статті 615. Адже вони носять постійний, а не тимчасовий перехідний характер.

Тож для уникнення неоднозначного тлумачення та неоднозначного застосування норм КПК, недопущення існування колізій проектом пропонується виключити з розділу «Перехідні положення» КПК пункт 20-7.

У Комітеті НААУ з питань кримінального права та процесу дійшли висновку, що проект №9396 повністю відповідає принципам, закріпленим кримінальним процесуальним законодавством, і не матиме наслідком порушення фундаментальних конвенційних гарантій прав і свобод людини. Ухвалення Закону у запропонованій редакції його проекту також не призведе до порушення принципу правової визначеності. Про таку [позицію](#) НААУ поінформувала Комітет Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності.

19 липня на сайті НААУ вийшла публікація аналізу законопроекту №9438 «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо посилення відповідальності за корупційні кримінальні правопорушення у сфері правосуддя», підготовленого Комітетом.

На думку авторів законодавчої ініціативи, посиленням санкцій можна запобігти вчиненню подібних правопорушень у майбутньому, а також забезпечити справедливу міру покарання для порушників.

Посилання на публікацію: <http://surl.li/kedzy>.

02 серпня на сайті НААУ опубліковані зауваження Комітету до законопроекту №9439 «Про внесення змін до Розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо особливостей призначення на посаду судді в умовах воєнного стану».

У НААУ вважають, що встановлення особливостей процедури на підставі наявності «інформації», яка лише може свідчити про вчинення або невчинення кандидатом будь-яких дій, надалі може мати наслідки дискреційного свавілля.

Також введення поняття «наявність інформації» дає підґрунтя для здійснення тиску на кандидатів у судді, які призначаються вперше, шляхом надання лише оперативної інформації або внесення інформації в Єдиний реєстр досудових розслідувань відносно конкретної особи, коли такі відомості будуть мати значення під час вирішення питання доступу до професії. Зі свого боку це буде додатково створювати певні важелі для зародження корупційної складової в правоохоронних органах, які будуть уповноважені на подання (оприлюднення) або неподання таких відомостей.

5. РОБОТА ЧЛЕНІВ КОМІТЕТУ У СФЕРІ ЗАКОНОТВОРЧОСТІ

Крім того, законопроектом пропонується у разі повторного розгляду питання про призначення на посаду судді на засідання Вищої ради правосуддя запрошувати представників Служби безпеки України та Національного антикорупційного бюро України відповідно, а також особу, щодо якої розглядається внесення повторного подання. Комітет наголошує, що це є фактом втручання в незалежність судової гілки влади, гарантованої статтею 126 Конституції України.

Посилання на публікацію: <http://surl.li/keeko>.

07 серпня на сайті НААУ були оприлюднені зауваження Комітету до проекту Закону №5661 від 14.06.2021 «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо удосконалення окремих положень про судовий розгляд та досудове розслідування».

У НААУ наголосили, що чинний КПК вже передбачає форми і способи реагування суду на безпідставні клопотання, скарги, відводи тощо. До повноважень суддів належить право відмовити у задоволенні клопотання, не розглядати повторно заявлений відвід, відмовити у відкритті апеляційного провадження, якщо апеляційна скарга подана на судові рішення, яке не підлягає оскарженню.

НААУ вважає, що внесення доповнень до Кримінального процесуального кодексу України та інших нормативно-правових актів у частині врегулювання поняття «відповідальності за зловживання процесуальними правами», з боку суду, порушує принцип юридичної визначеності та є фактом втручання в дискреційні повноваження уповноваженого органу – кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури. Згодом це може стати інструментом тиску на адвоката та знищення незалежної адвокатури в Україні.

Посилання на публікацію: <http://surl.li/keeni>.

У вересні Комітет здійснив правовий аналіз проекту Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України, Кримінального процесуального кодексу України та інших законодавчих актів щодо забезпечення кримінальних проваджень, здійснення яких унеможливлено внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, тимчасової окупації Російською Федерацією окремих територій України» (реєстр. №9579 від 07.08.2023).

Комітет звернув увагу на внутрішню суперечливість термінології. Так, КПК пропонується доповнити новим розділом IX-3 «Особливості досудового розслідування та судового провадження, здійснення яких унеможливлено внаслідок збройної агресії проти України, тимчасової окупації окремих територій України».

Зокрема, нова ст. 638 визначатиме правила зупинення та відновлення досудового розслідування. Нею обчислення строків досудового розслідування визначених КПК, пропонується розпочинати з дня відновлення досудового розслідування (ч. 3 ст. 638).

5. РОБОТА ЧЛЕНІВ КОМІТЕТУ У СФЕРІ ЗАКОНОТВОРЧОСТІ

Але ця норма не враховує зміни до ч. 8 ст. 615 КПК, внесені Законом від 23.08.2023 №3341-ІХ, звертають увагу у НААУ. Чинна редакція ст. 615 регламентує особливий режим кримінального провадження в умовах воєнного стану, а її ч. 8 – обчислення строків.

У НААУ роблять висновок, що в проекті Закону №9579, радше, ідеться не про початок обрахування строків, а про їх відновлення. Втім це незрозуміло з тексту пропонованої ч. 3 ст. 638 КПК. І з наявним формулюванням незрозуміло, як обраховувати строки до відновлення досудового розслідування.

Усі зауваження і пропозиції Комітету до проекту Закону №9579 від 07.08.2023 можна переглянути за посиланням.

Посилання на публікацію: <http://surl.li/lhnfs>.

Посилення на законодавчому рівні умов покарання за вчинення злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості особи (ст.ст. 152 – 156, 156-1 КК України) не поверне довіру постраждалої особи до справедливого покарання винних. На це звернув увагу Комітет, аналізуючи проект Закону №9588 від 08.08.2023

У НААУ наголосили, що дотримання закону громадянами забезпечується не лише суворістю покарання, а й невідворотністю кримінальної відповідальності. У зв'язку із цим відновлення довіри постраждалої особи до справедливості пов'язане не з посиленням кримінальної відповідальності за аналізовані кримінальні правопорушення, а з ефективною діяльністю органів правопорядку та суду.

Зважаючи на це, НААУ рекомендувала відхилити проект Закону від 08.08.2023 №9588.

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/mhvfqf>.

Аби покращити статистику розкриття злочинів, пов'язаних із шахрайськими схемами викрадення коштів з банківських рахунків, Верховній Раді пропонують внести деякі зміни до КПК та інших законів. Утім ці зміни навряд чи позитивно позначаться на якості розслідувань. Такого висновку дійшли у Комітеті НААУ, проаналізувавши проект Закону №9595 від 09.08.2023.

У НААУ звернули увагу на те, що БЕБ є центральним органом виконавчої влади, на який покладаються завдання щодо протидії правопорушенням, що посягають на функціонування економіки держави. Відтак компетенція бюро спрямована в першу чергу на запобігання і протидію правопорушенням у сферах економіки, де прямо чи опосередковано страждають державні інтереси. Але шахрайство у банківській сфері, хоч і є посяганнями на економічні інтереси, все ж більшим чином зачіпає інтереси фізичних осіб і рідше – юридичних осіб приватного права.

Крім того, зміна підсудності матиме наслідком ускладнення доступу до детектива. Адже потерпілі від шахрайства проживають в усіх населених пунктах України, у тому числі в сільській місцевості, на прифронтових територіях. Проте територіальні управління БЕБ наразі створені лише у восьми регіонах України, на відміну від підрозділів Нацполіції, які сьогодні розслідують ці злочини.

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/mhvxqj>.

5. РОБОТА ЧЛЕНІВ КОМІТЕТУ У СФЕРІ ЗАКОНОТВОРЧОСТІ

Суд не є органом, який здійснює дисциплінарне провадження щодо адвоката. Відтак окремою ухвалою суддя вправі лише визначити обставини, які можуть містити ознаки дисциплінарного проступку адвоката, але не факт такого проступку.

Встановлення ж фактів дисциплінарного проступку адвоката належить до компетенції дисциплінарних органів адвокатури, нагадали у НААУ.

Там проаналізували відповідні проекти законів **«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо постановлення судом вищої інстанції окремої ухвали»** та «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо постановлення слідчим суддею, судом окремої ухвали», підготовлені народним депутатом Денисом Масловим.

Встановлення фактів дисциплінарних порушень адвокатів судом є втручанням у дискреційні повноваження органів адвокатського самоврядування та перетворює останніх у статистів, які повинні будуть лише притягувати адвокатів до дисциплінарної відповідальності. Тож фактично порушуються конституційні гарантії незалежності адвокатури, засади її організації та діяльності.

З урахуванням наведеного НААУ не підтримала такі законодавчі ініціативи та вважає, що вони повинні бути відхилені як такі, що порушують гарантований статтею 131-2 Конституції України принцип незалежності адвокатури України.

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/mhwdd>.

Аби осучаснити регулювання відносин, пов'язаних із ввезенням, виготовленням, збутом і розповсюдженням порнографічних предметів, у Верховній Раді запропонували внести зміни до відповідної статті 301 КК. Але деякі з них потребують уточнення.

Зауваження і пропозиції до такої ініціативи на прохання Комітету ВР з питань правоохоронної діяльності висловили комітети Національної асоціації адвокатів України з питань кримінального права та процесу і з питань захисту прав людини.

Ідеться про проект Закону «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за ввезення, виготовлення, збут і розповсюдження порнографічних предметів малолітнім і неповнолітнім, та вдосконалення інших положень статті 301», зареєстрований у парламенті за [№9623-1](#).

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/ngdys>.

Лева частка рішень ЄСПЛ проти України стосується надмірної тривалості кримінальних проваджень. КМ РЄ посилює політичний тиск, вказуючи на необхідність вирішення цієї проблеми. У ВР знову говорять про зловживання процесуальними правами. На сайті парламенту з'явився текст проекту Закону [№10206](#) від 02.11.2023 «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо оптимізації досудового розслідування та судового розгляду кримінальних проваджень».

Окремі пропозиції, викладені у проекті, стосуються безпосередньо захисників.

Окремі пропозиції, викладені у проекті, стосуються безпосередньо захисників.

Нагадаємо, саме через появу проектів, які фактично звинувачують захисників у затягуванні судових процесів, інститут адвокатури [долучився](#) до вивчення стану ефективності і доступності правосуддя.

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/ngefv>.

5. РОБОТА ЧЛЕНІВ КОМІТЕТУ У СФЕРІ ЗАКОНОТВОРЧОСТІ

Комітет НААУ провів аналіз та загалом схвально оцінює запропоновані зміни законопроектом **«Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення здійснення провадження за відсутності підозрюваного або обвинуваченого (in absentia)»**. Він вважає їх такими, що заслуговують на підтримання, однак окремі положення законопроекту потребують доопрацювання.

Зауважимо, що законопроектом пропонується внести зміни до КПК України, які спрямовані на забезпечення ефективних механізмів здійснення кримінального провадження за відсутності підозрюваного або обвинуваченого (in absentia), з метою дотримання стандартів справедливого судового розгляду, передбачених ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та Резолюції Комітету Міністрів Ради Європи (75)11 від 19 січня 1973 року «Про критерії, які регламентують розгляд, що проводиться у відсутність обвинуваченого».

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ АДВОКАТІВ УКРАЇНИ

